

Monumentnummer*: 476062

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 22 juli 1994
Kadaster deel/nr 82887/113

*Woonplaats** 's-Gravenhage
*Gemeente** 's-Gravenhage
*Provincie** Zuid-Holland

Locatiennaam 's-Gravenhage
Locatieomschrijving Graf All noordwest vierkant nummer 13, Archipelbuurt

*Kadastrale gemeente** 's-Gravenhage
*Sectie** P
*Kadastraal object**
Appartement aanduiding
Grondperceel 9044

*Omschrijving***

Inleiding

Gietijzeren grafmonument, opgericht ter nagedachtenis van N.F.E. von Gumoens en de belegering van de Citadel van Antwerpen.

Jaar waarin concessie is verleend: 1834.

Nicolaas Frederik Emmanuel von Gumoens was Zwitser van geboorte, doch zijn familie onderhield reeds lang banden met de Nederlanden: zijn grootvader streed namelijk aan de zijde van prins Frederik tegen de Fransen.

In 1816 begaf hij zich naar Nederland waar hij werd aangesteld tot luitenant kolonel der generale staf. In die hoedanigheid werd hij in september 1830 belast met het voeren van onderhandelingen met de opstandelingen in Brussel. Daarna werd hij gelegerd in Antwerpen, waar hij werd ingedeeld bij de staf van generaal Chasse. In 1832 werd hij zwaar gewond door het springen van een bom bij de bastion Fernando. Aan de gevolgen overleed Von Gumoens en hij werd begraven in Bergen op Zoom tot zijn stoffelijke resten in 1834 werden overgebracht naar Den Haag om geplaatst te worden in het monument dat zijn vrienden voor hem hadden doen oprichten.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Gietijzeren grafmonument in de vorm van een grote afgeknotte piramide (pyloon). Deze staat op vierkante kogels en wordt afgesloten door een bewerkte kroonlijst met acroteria op de hoeken. Het geheel staat op een blokvormige basis, die op de vier hoeken is versierd met driekwart kolommen in de vorm van pijlenbundels. De bundels worden bijeen gehouden door gekruiste linten. De kroonlijst van deze basis zet zich voort met een ronding boven de pijlenbundels en wordt net als de kroonlijst van de afgeknotte piramide verlevendigd door acanthusbladeren. De vlakke velden aan de vier zijden dienen voor inscripties en heraldische motieven; die van de afgeknotte piramide hebben aan voor- en achterzijde respectievelijk een helm en zwaard omgeven door een eike- en lauwertak en twee omgekeerde fakkels, bijeengehouden door een krans met strik.

Dit monument is geplaatst op een voet van drie treden en een hoog basement. Het ijzerwerk is geschilderd. De afgeknotte piramide en basis, lichtbruin met roodbruine kroonlijst; de ribben, lijsten, pijlenbundels, acroteria, kogels alsmede de drie treden van de voet, zwart; het basement, lichtgrijs; de gekruiste banden, accenten aan helm, zwaard, fakkels en bladmotieven, groen; water om de afbeelding van de citadel, lichtblauw. Het monument werd vervaardigd door ijzergieterij Deventer, zoals de inscriptie bij de citadel aangeeft.

Grafische verzorging: verheven Latijnse kapitaal.

Afmetingen: lengte 280 x breedte 280 x hoogte 485 cm Tekst: Voorzijde op banderol onder wapen: VERTU SURMONTE EN VIE/
Achterzijde: CITADEL VAN ANTWERPEN Opzij links: NIC:FREDER:EMMAN:/DE GUMOENS/NATO IN HELVETIA URBAE/ D: XIX
APRIL:MDCCXC/TRIBUNO MILITARI/ CASTRIS NEERLANDICIS ORDINANDIS PRAEFECTO/ IN DEFENSIONE ARCIS
ANTWERPIENSIS/MILITI VOLUNTARIO/EX VULNERIBUS MORTUO/ D: XXIX DECEMB: MDCCCXXII/HOC MONUMENTUM/
POSUERUNT/MOESTI COMMILITONES Opzij rechts: AAN DE NAGEDACHTENIS/VAN/NICOLAAS FREDERIK EMMANUEL/DE GUMOENS/
GEB TE ORBE IN ZWITSERLAND 19 APRIL 1790/ KOLONEL BIJ DEN GENERALEN STAF/VAN HET NEDERLANDSCHE LEGER/OVERLEDEN
AAN ZIJNE BEKOMENE WONDEN/BIJ DE VERDEDIGING DER CITADEL/VAN ANTWERPEN/WAARAAN HIJ VRIJWILLIG DEEL NAM/29
DECEMBER 1832/DOOR ZIJNE WAPEN BROEDERS EN VRIENDEN/TOEGEWIJD/ Waardering

Grafmonument van cultuurhistorisch en typologisch belang als gaaf bewaard voorbeeld van een gietijzeren graf in de vorm van een afgeknotte piramide.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Gedenkteken(D)

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument